

Вільхова Єлизавета Миколаївна – здобувачка вищої освіти II курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Колесник А. В., кандидатка філологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ВПЛИВ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ» НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОНАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАВДАНЬ У ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Успішність виконання покладених Законом України «Про Національну поліцію» завдань на працівників національної поліції гарантується ефективною комунікацією. Важливою складовою діяльності правоохоронних органів у сферах підтримання і відновлення публічного порядку, забезпечення й охорони прав і свобод людини, інтересів держави та суспільства, протидії злочинності є спілкування з громадянами, тісна співпраця та взаємодія на партнерських засадах з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями.

Під терміном «комунікація» розуміємо процес обміну інформацією між двома і більше особами. Даний процес має три основні форми здійснення: усна, письмова та невербальна [2]. У процесі виконання завдань і службових обов'язків поліцейські активно користуються всіма формами комунікативного процесу. Крім того, що характерною особливістю професії поліцейського є необхідність здійснення ефективної комунікації для виконання службових завдань, взаємодія з населенням відноситься до принципів діяльності поліції [1], згідно з чинним законодавством України.

Актуальною проблемою у діяльності Національної поліції сьогодні залишається виникнення труднощів під час встановлення комунікації з громадянами. До основних причин виникнення даної проблеми можна віднести упереджене ставлення, низький рівень правосвідомості у громадян та неефективна вербальна комунікація поліцейських. Ефективна комунікація обов'язково складається з вербального та невербального спілкування комунікантів, тому важливо пам'ятати не лише у якій позі вести комунікацію, але й про що йдеться під час розмови, слідкувати за тембром, контролювати міміку обличчя.

Більшість майбутніх поліцейських, під час навчання у вищих навчальних закладах системи МВС як курсанти надають пріоритетне значення тактико-спеціальним дисциплінам, менш важливими вважають теоретичні правничі науки, а вивченню й удосконаленню знань з навчальної дисципліни «Українська мова професійного спрямування» приділяють найменше часу й уваги. Результатом такого ставлення до дисципліни є низький рівень навичок встановлення і ведення комунікації, що значно впливає на ефективність виконання службових завдань і обов'язків. Маючи навіть чималий запас слів, необхідно вміти їх застосовувати у спілкуванні, що виходить нелегко в правоохоронців, особливо у стресових ситуаціях. Деякі працівники у своїй роботі користуються заздалегідь вивченими «шаблонними» репліками. Але це не може дати гарного результату, бо для виконання завдань, покладених на Національну поліцію [1], важливо оцінювати кожен ситуацію, враховуючи особливості – застосовувати поліцейські заходи (превентивні або примусові). До того ж, неможливо передбачити всі життєві ситуації та підготувати текст ведення спілкування з громадянами. Саме через те, що здобувачі вищої освіти у процесі навчання не працюють над вдосконаленням навичок комунікації, обирають метод «шаблону», в професійній діяльності виникають значні труднощі, а результатом їх може бути неефективність припинення правопорушення, неможливість зібрання доказів у справі або ж зібрання занадто малих свідчень під час опитування особи, виникнення суперечки між поліцейським та активними громадянами, недостатньо чітке роз'яснення особі її прав і обов'язків та інше.

Отже, варто наголосити на важливості вивчення навчальної дисципліни «Українська мова професійного спрямування» для здобувачів вищої освіти, оскільки, як показує досвід, від того наскільки правоохоронці вміють спілкуватися – залежить ефективність виконання службових завдань. Тобто, від того як поліцейський встановить і здійснить комунікацію – залежить рівень вчинення правопорушень у країні. Вміння спілкуватися, крім ефективності у момент його здійснення, також буде репутацію всіх представників виконавчої влади, тому важливо дотримуватися всіх вимог поважливого ставлення до громадян, навіть у критичних ситуаціях.

Література:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2015, № 40-41, ст. 379.
2. Комунікація у системі управління: конспект. URL: <https://dl.kpt.sumdu.edu.ua/mod/book/tool/print/index.php?id=4011> (дата звернення 29.06.2021).